

Onder redactie van:

Prof. mr. dr. B.M.E.M. Schols
Prof. mr. dr. W. Burgerhart
Prof. mr. dr. F.W.J.M. Schols
Mr. F.M.H. Hoens
Mr. G.A. Tuinstra
Mr. J.Th.M. Diks
Mr. M.J.P. Schipper
Mr. dr. N.V.C.E. Bauduin
Mr. E.C.E. Schnackers
Mr. dr. J.W.A. Rheinfeld

AdvoTip

Erfrecht voor de advocaat

Afl. 2020-3

26 februari 2020

Minderjarige, executeur en kantonrechter? Rechtbank Den Haag 30 juli 2019, ECLI:NL:RBDHA:2019:7923

De combinatie 'minderjarige, executeur en kantonrechter' roept bij sommige justitiabelen nog weleens erfrechtelijke stress op. De Haagse Kantonrechter hield zomer 2019 gelukkig het hoofd koel. Wat was het geval? We weten allemaal: erfrecht is vertegenwoordigingsrecht geworden. En met al die erfrechtelijke vertegenwoordigers doet een onderling conflict zich snel voor. Een executeur-afwikkelingsbewindvoerder (met klemtoon op executeur!) verzocht de kantonrechter om machtiging te verlenen om namens de minderjarige erfgenaam mee te werken aan de verkoop en levering van de woning, die deel uitmaakte van een nalatenschap waartoe de betreffende minderjarige gerechtigd is. Er werd een machtiging verzocht op grond van artikel 1:345 BW jo. 1:253k BW. Zijn deze artikelen wel van toepassing op de vertegenwoordigingsbevoegdheid van de executeur? De kantonrechter bladert niet eerst door het vertegenwoordigingsrecht van Boek 1 BW, maar gaat rechtstreeks naar Boek 4 BW en stuit dan meteen op artikel 4:147 BW:

'Verzoekster is *executeur* en afwikkelingsbewindvoerder in de nalatenschap van [erflaatster] (hierna: erflaatster). Op grond van het bepaalde in artikel 4:147 lid 1 BW is de executeur bevoegd door hem beheerde goederen te gelde te maken, voor zover dit nodig is voor de tot zijn taak behorende voldoening van schulden der nalatenschap en de nakoming der hem opgelegde lasten. Uit de in het geding gebrachte verklaring van erfrecht volgt dat erflaatster gebruik heeft gemaakt van de haar in artikel 4:147 lid 2 BW gegeven mogelijkheid om de executeur de bevoegdheid te geven, zonder overleg of toestemming van de erfgenamen, keuzes te maken over het al dan niet te gelde te maken van goederen en de wijze van tegeldemaking.' (Curs. BS)

Schulden van de nalatenschap? Daar zit, zoals bekend, de crux. Ik zal niet zeuren over de kwestie 'interne of externe beperking'. De kantonrechter maakt het de 'erfrechtelijk ongelovigen' voor eens en altijd duidelijk:

'De kantonrechter begrijpt uit het verzoek dat de woning wordt verkocht omdat dit nodig is voor de voldoening van de schulden der nalatenschap en nakoming van aan de executeur opgelegde lasten. De executeur kan dus zonder medewerking of toestemming van de erfgenamen tot de verkoop en levering van de woning overgegaan. Een machtiging ex artikel 1:345 BW jo 1:253k BW ten behoeve van de minderjarige erfgenaam behoeft in dat geval niet te worden gegeven. Het verzoek wordt daarom afgewezen.'

Afwijzen klinkt negatief, maar is uiteraard voor de executeur positief. Dat betekent immers dat de executeur het erfrechtelijk afkan zonder machtiging van de kantonrechter. In mijn theorie best logisch: de executeur vertegenwoordigt niet de minderjarige maar een etage hoger: de overledene, en daar zit de kantonrechter echt niet tussen. Nog anders gezegd: de wettelijk vertegenwoordiger komt er niet aan te pas.

De rol van de kantonrechter zou uiteraard anders kunnen zijn als de wettelijk vertegenwoordiger in dit kader een handeling zou moeten verrichten in de zin van artikel 4:147 lid 2 (overleg) of lid 3 (toestemming) van artikel 4:147 BW.

Wie nog meer zou willen weten over de verkoopbevoegdheid van de executeur verwijs ik naar een 'selfie': B.M.E.M. Schols, 'Mag de executeur verkopen of niet?', *Fiscaal Tijdschrift Vermogen (FTV)*, februari 2016, nr. 7 en B.M.E.M. Schols, 'Vaart de notaris tuchtrechtelijk op het kompas van de executeur?', *Tijdschrift Erfrecht (TE)*, juni 2016, nr. 3.

Tot de volgende keer!

Prof. mr. dr. B.M.E.M. Schols

ScholsBurgerhartSchols Estate Planning
Radboud Universiteit Nijmegen

ScholsBurgerhartSchols

www.scholsburgerhartschols.nl

Boomjuridisch

Postbus 85576
2508 CG Den Haag

T (070) 330 70 33
E info@boomjuridisch.nl
I www.boomjuridisch.nl

Copyright 2020 © AdvoTip

Hoewel uiterste zorg is besteed aan de inhoud van *AdvoTip – Erfrecht voor de advocaat* aanvaarden de uitgever en de redactie geen aansprakelijkheid voor onvolledigheid of onjuistheid.